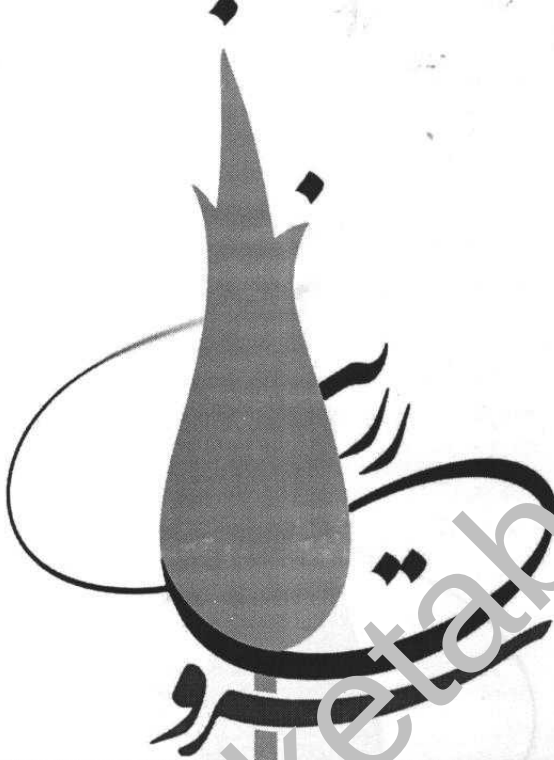

مؤلف: امیر نعمتی

صنایع دستی ایران و
لزوم شناخت و روزآمدی آن

سرشناسه: نعمتی، امیر - ۱۳۵۹

عنوان و نام پدیدآور: سرو زرین: صنایع دستی ایران و لزوم شناخت و روزآمدی آن / مولف: امیر نعمتی.

مشخصات نشر: تهران: کیان پارس، ۱۳۵۹

مشخصات ظاهری: ۴-۰۵-۶۶۴۳-۶۷۸-۱۳۲

شابك: ۴-۰۵-۶۶۴۳-۶۷۸-۱۳۲

وضعیت فهرست نویسی: فیه

یادداشت: کتابنامه.

عنوان دیگر: صنایع دستی ایران و لزوم شناخت و روزآمدی آن

موضوع: صنایع دستی -- ایران

موضوع: صنایع دستی -- ایران -- جنبه‌های اقتصادی

رده بندی کنگره: ۷-۳۱۰

رده بندی دیویی: ۷۴۵/۵۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۶۲۸۵۸

سرو زرین

مولف: امیر نعمتی

طراح جلد: صفحه آرا: صالحه ایازی

لیتوگرافی: چاپ: صحافی: سمن

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابك: ۴-۰۵-۶۶۴۳-۶۷۸-۱۳۲

فہرست

مقدمه

- تاریخچه صنایع دستی
صنایع دستی و جنبه‌های اجتماعی آن
صنایع دستی و ویژگی‌های فرهنگی آن
ویژگی‌های صنایع دستی از نظر اقتصادی
ویژگی‌های صنایع دستی ایران
نقش و کارکردهای اصلی صنایع دستی
صنایع دستی و جهانی شدن

- ۲۲ طبقه بندی صنایع دستی ایران
۲۲ آشنایی با دسته بندی طبقات صنایع دستی
۲۸ فهرست رشته های صنایع دستی
۳۸ های صنایع دستی به تفکیک استان ها در ایران

۴۴. اف تشکیل مراکز آموزشی صنایع دستی
۴۷. روش های آموزش صنایع دستی
۵۰. طراحی ایرانی

استاندارد ۵۶

- ۵۶ - یخچه استاندارد در جهان
۵۷ - تاریخچه استاندارد در ایران
۵۷ - صنایع دستی استاندارد
۵۸ - استاندارد سازی
۵۹ - اهداف تدوین استانداردهای ملی ایران برای رشته‌های صنایع دستی
۶۰ - صنایع دستی به عنوان صنعت مستقل و ملی و زمینه ساز توسعه‌ی صنعتی
۶۱ - صنایع دستی و تحولات فن در
۶۲ - علل استفاده از فن آوری (ابزار و وسایل ماشینی) در رشته‌های صنایع دستی

- ۶ بسته‌بندی محصول
۶۸ جایگاه بسته‌بندی در بازاریابی
۶۹ ضرورت‌های بسته‌بندی در صنایع دستی
۷۰ دلایل عدم وجود بسته‌بندی در صنایع دستی
۷۲ الزامات طراحی و تولید بسته‌بندی صنایع دستی
۷۷ راهکارهایی برای بازاریابی و فروش صنایع دستی
۸۱ و سرانجام این که
۸۳ منابع

امروزه کسب و کارهای خانگی به عنوان راهکاری مهم برای ایجاد اشتغال و درآمد در سراسر جهان محسوب می‌شوند. قابلیت انجام این نوع کسب و کار در «منزل» سبب ایجاد مزایای بسیاری برای شاغلین آن‌ها می‌شود، که از جمله می‌توان به ایجاد توازن بین مسئولیت خانوادگی زنان و اشتغال آنان، حذف هزینه‌های مربوط به خرید، رهن و اجاره کارگاه و ایاب و ذهاب، استفاده از نیروی کار سایر اعضای خانواده و ایجاد زمینه‌های کار خانوادگی، امکان انتقال تجارب از طریق آموزش غیر رسمی به شیوه استاد-شاگردی بین اعضای خانواده و... اشاره نمود. باید توجه داشت که در سالین اخیر به دلیل تحولات عظیم در بخش فناوری اطلاعات در جهان و ایجاد مشاغل جدید، امکان اشتغال خانگی برای بسیاری از افراد در زمینه‌های مختلف نیز فراهم گردیده است. این مشاغل که روزانه در سراسر جهان تعداد آن‌ها با سرعتی بی‌نهایت و تنوع می‌رود این امکان را فراهم می‌آورد تا افراد بتوانند در محیط خانه با استفاده از رایانه و وسایل جانبی مورد نیاز، به انجام کسب و کارهای گوناگون در این حوزه بپردازند.

در سال حمایت از کالای ایرانی یکی از نیازهای اساسی جامعه، ایجاد امکان اشتغال و توسعه مهارت‌های زودبازده اقتصادی با کمترین هزینه است. بدون شک یکی از بهترین گزینه‌ها در این مورد می‌تواند صنایع دستی و هنرهای سنتی ایرانی باشد.

صنایع دستی با تلفیق مناسب و دلپذیر هنر و صنعت و ضمن پرورش و بروز خلاقیت‌ها و استعدادهای فردی موجب انتقال بخش مهمی از فرهنگ و هنر این سرزمین به

نسل‌های بعدی و حتی مردم سایر کشورها می‌شود. در روزگاری که به دلایل مختلف میزان شغل‌های موجود در جامعه کفاف نیازهای امروز را نمی‌دهد و نارضایتی عمومی از کمبود شغل و گرفتاری‌های اقتصادی قابل مشاهده است بهترین کار سرمایه‌گذاری در حوزه‌های زودبازده و کم هزینه است.

من مدت‌های مدیدی از علاقه‌مندان پیگیر صنایع دستی ایران بوده‌ام. آن را میراثی گرانبه‌تر از خلال سال‌ها زندگی این مردم می‌دانم. میراثی برای همه جهانیان. گنجینه‌ای که نیاز به مراقبت و گسترش دارد. مبدا که این هنر کار بردی که با زندگی این مردم عجین بوده و نقش مهم و ارزناشی در انتقال مفاهیم فرهنگی این ملت داشته است. فراموش نشود. این "سرو زرین" نیازمند مراقبت، نگهداری، اشاعه و انشا است بدون شک یکی از بهترین راه‌ها شناساندن و یادآوری به تبار از گونه‌های در خطر انقراض این صنایع ارزشمند است. بسیاری از این گونه‌ها قابلیت بهره‌برداری با هزینه کم و تولید انبوه دارند که می‌توانند به خاطر کیفیت بالا با تمهیداتی مثل بهره‌مندی از برخی تکنولوژی‌ها و بسته‌بندی مناسب، یکی از ارکان مهم صادرات کشور باشند.

آن چه در این مجموعه گرد آورده‌ام آشکاره‌ای با طبقات و گونه‌های صنایع دستی ایران و سپس به بررسی اهمیت این گنجینه تابناک از جنبه‌های اقتصادی و فرهنگی است. مقداری هم به لزوم آموزش صحیح و کامل این صنایع و اهمیت به کارگیری تکنولوژی در تولید آسانتر و به صرفه‌تر و همین‌طور بسته‌بندی و عرضه این کالای گرانبه‌تر اشاره کرده‌ام.

این یادداشت‌ها را در خلال سال‌ها همنشینی با اساتید

خبره و انجام پروژه‌ها و نمایشگاه‌های ملی و بین‌المللی صنایع دستی و البته کار در کارگاه منبت‌کاری خود نوشته‌ام. بدیهی است که اشکالات و نواقصی هم در این نوشته‌ها وجود دارد که اساتید فن و هنرمندان حتماً درباره آن‌ها به من خواهند گفت. اما در مجموع نشانه دغدغه‌ی شیرین من است برای سرنوشت این میراث گرامی و جست و جویی برای رسیدن به راه‌هایی برای حفظ و گسترش آن.

من این دغدغه را هرگز رها نکرده‌ام. از نمونه‌های روشن این پیگیری می‌توانم به برنامه‌ریزی و تاسیس اولین مدرسه صنایع دستی با همکاری معاونت صنایع دستی سازمان میراث فرهنگی و سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران در منطقه ۹ تهران در سال ۱۳۹۷ اشاره کنم. اکنون هم در حال پیگیری تاسیس خانه سفال ایران در یکی از مناطق تهران هستم که انشاءالله به مجموعه‌ای معتبر برای آموزش سفال و نظر اساتید برجسته تبدیل خواهد شد. امیدوارم در سال‌های پروردگار مهربان و با توصیه‌ها و حمایت‌های اهل فن و رانیم قدم‌هایی سریع و موثر در این راه برداریم.

صنایع دستی ایران میراث گرانبه‌ای تاریخی و فرهنگی یک ملت است. گنجینه‌ای بی‌مثل و تکرار ناشدنی. حاوی سرگذشت و داستان‌تطور یک ملت به تمدن‌هایی بزرگ و مایه افتخار بشر.

این هنر صنعت گرانبها، هنر و زیبایی را به دست‌یازهای زندگی بشری درآورده است. اغلب آن‌ها در زندگی روزمره کاربردهایی دارند. اما غیر از این، پلی ارزشمند هستند برای انتقال فرهنگ یک ملت، پنجره‌ای هستند بر تفکرات، عقاید و معارف یک ملت، یک فرهنگ. و نقش ارزشمندی دارند در

